

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ ТА ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ	
Війчук Т.І.	207
ПРИНЦИПИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	
Вінницька О.А., Чолинець Я.В.	209
ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Гаврилець О.В., Цимбалюк Р.М.	211
РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Гозора В., Гальо Я.	213
УКРАЇНСЬКІ МЕБЛЕВІ КЛАСТЕРИ ЯК ОДИН З ДРАЙВЕРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	
Гулянич В.І., Головачко В.М.	216
КЛАСИФІКАЦІЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Дубас Д.Я., Герасимов В.В.	217
ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В ПЕРІОД ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ	
Зінкевич В. І.	219
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ У РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСАХ	
Іванов А.М.	221
ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ	
Карась П.М., Довганенко Я.І.	223
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	
Квашук О.В.	225
ВІДБУДОВА ЕКОНОМІКИ: НАПРЯМКИ, ВАЖЕЛІ, ІНСТИТУТИ	
Козир Ю.Р.	227
МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	
Конопельнюк Т.А.	229
ЦИФРОВА МОДЕРНІЗАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСА	
Лапчук Я.С.	231
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ АДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	
Лизанець А.Г., Пак Д.О.	233
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ	
Ліба Н.С., Чучка І.М., Брецько Ю.Ю.	235
МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	
Луц А.В., Матвійчук С.С.	237
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	

Податкова система має мати сталий характер, відтак необхідне припинення практики щорічних змін, що ускладнює можливість планування та посилює розбалансованість місцевих бюджетів.

Список використаної літератури:

1. Вінницька О. А. Ефективність адміністрування податків в об'єднаних територіальних громадах. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 9 червня 2022 р., Миколаїв-с.Коблеве. –Миколаїв: МНАУ, 2022. С. 72-74.

2. Вінницька О. А., Корнієнко Т. О., Чвортко Л. А. Місцеві податки як джерело доходів місцевих бюджетів. Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. Серія: “Економічні науки”. №11. С. 18-24. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-3>

3. Галамай Р. Я. Шляхи підвищення ефективності справляння податків до бюджетів територіальних громад на основі податкового менеджменту. Регіональна економіка. 2020. №4(98). С. 86-92. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2020-4-11>.

Гаврилець О.В.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Мукачівського державного університету

Цимбалюк Р.М.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Мукачівського державного університету

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах прискорення процесів глобалізації світової економіки, інтернаціоналізації бізнесу, переходу розвинутих країн до економіки знань саме людський капітал стає визначальним, домінуючим чинником економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Роль освіти, знань, високоінтелектуальної праці у розвитку сучасної економіки зростають значно вищими темпами, ніж значущість засобів виробництва та природних ресурсів.

Основною метою всіх підприємств, і економіки в цілому, є стійке зростання продуктивності відповідно до певних вимог (наприклад, екологічна спрямованість ведення бізнесу) і створення конкурентної переваги, що може бути лише результатом системного, добре продуманого тавідповідним чином скоригованого підходу до використання та інвестицій у людський капітал компаній, які вони мають у своєму розпорядженні.

На рівень розвитку людського капіталу значний вплив має зацікавленість держави у його збільшенні, в першу чергу шляхом забезпечення фінансування таких складових як: освіта і наука, охорона здоров'я, духовний та фізичний

розвиток населення. У розвинених країнах світу держава бере на себе все більшу частку витрат на людський розвиток, що обумовлено важливим стратегічним значенням таких інвестицій [1]. Від того, як держава буде фінансувати створення нового людського капіталу, отримуючи право на майбутні прибутки від його використання, залежать соціальний, економічний, культурний розвиток країни у майбутньому.

Проте формування та розвиток людського капіталу повинні відбуватися не лише за рахунок держави, а й за участі підприємств, установ, організацій, які споживають даний капітал у процесі своєї діяльності.

У сучасних умовах несприятливої економічної ситуації на більшості підприємств спостерігається процес обмеження або секвестрування бюджету - процедури обґрунтування скорочення окремих або всіх складових бюджету. На українських підприємствах зменшення витрат (резерви скорочення) здійснюється у першу чергу за рахунок зменшення фінансування трудового потенціалу [2]. Проте саме в період економічної нестабільності інвестиції у професійний розвиток працівників мають здійснюватися у достатньому обсязі, створюючи підґрунтя для ефективної діяльності підприємства у найближчій перспективі та у післякризовий період.

Низький рівень інвестування вітчизняними підприємствами у людський капітал зумовлений перш за все такими головними причинами:

- нестачею вільних коштів у підприємств;
- нерозумінням керівництвом необхідності даної складової загального інвестування внаслідок непоінформованості про те, в який термін і в якому вигляді буде отримана окупність від вкладених коштів;
- неефективною системою мотивації щодо вкладення коштів у людський капітал з боку держави для підприємств [3].

Проаналізувавши досвід економічно розвинутих країн світу у сфері інвестування професійного розвитку, можна дійти висновку, що основними напрямками ефективної державної політики у цій галузі є:

1. Фінансова підтримка або повне фінансування за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів навчання за найбільш актуальними у сучасних умовах професіями на ринку праці.
2. Чіткий контроль з боку держави процесів інвестування у людський капітал підприємствами всіх видів економічної діяльності.
3. Паритетне фінансування витрат на професійний розвиток персоналу державою, роботодавцем та організаціями профспілок.
4. Податкове стимулювання підприємств, які здійснюють інвестування у людський капітал, та в першу чергу інвестування професійної підготовки та працевлаштування молоді.
5. Субсидіювання підприємств, які за власні кошти та на власній навчально-виробничій базі здійснюють підготовку персоналу.
6. Обов'язкова сплата підприємством коштів у вигляді податку у спеціальні фонди, кошти яких надалі використовуються на професійне навчання та розвиток працівників [4].

Отже, недостатня увага до інвестиційного забезпечення розвитку людського капіталу призводить до значних суспільних витрат, завдає збитків добробуту людей, обмежує можливості соціально-економічного зростання територіальних громад та країни в цілому. В умовах конкурентного середовища підвищення конкурентоспроможності сучасного підприємства повинно супроводжуватися нарощуванням обсягів інвестицій у людський капітал, а сформований позитивний досвід розвинених країн світу у галузі державної політики інвестування у людський капітал має стати орієнтиром для України.

Список використаної літератури:

1. Роман, Я. Ю. стан та перспективи розвитку людського капіталу в Україні / Я. Ю. Роман, с. І. Роман // Економічний простір. – 2012. – № 1. – с. 157–162.
2. Пекар, В. Людський капітал України 2025 [Електронний ресурс] / В. Пекар // InoPressa. – 2012. – Режим доступу : <http://innovations.com.ua/ua/articles/op-manage/18307/lyudskij-kapitalukrajini-20-25-pidsumki-forsajtu>.
3. Харченко, А. М. Інвестування в людський капітал як базис фінансової стійкості / А. М. Харченко, Ю. В. Кисіль // Фінансовий простір. – 2011. – №1(1). – с. 119–123.
4. Захарова, О. В. структура та джерела фінансування інвестицій у персонал в умовах промислового підприємства / о. В. Захарова // Вісник східноукраїнського університету ім. Володимира Даля. – 2009. – № 10 (140), Ч. 2. – с. 49–53.

Гозора В.,

д.х.н., проф.,

Університет економіки та державного управління в Братиславі,

м. Братислава, Словаччина,

Гальо Я.,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,

Мукачівського державного університету

УКРАЇНСЬКІ МЕБЛЕВІ КЛАСТЕРИ ЯК ОДИН З ДРАЙВЕРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Збройна агресія росії в Україні принесла з собою значні збитки економіці, у тому числі було зруйновано багато заводів та виробничих підприємств, ускладнено доступ до сировини, ресурсів, ринків збуту, персоналу.

В даних умовах наша країна повинна наполегливо працювати над тим, щоб відновлювати промисловість, створювати нові робочі місця та допомагати бізнесу піднятися з колін.

Деревообробна та меблева галузі є стратегічними для відродження та розвитку економіки всієї України. Вони доволі перспективні і мають значний потенціал. Так, до війни ці галузі розвивалися доволі стрімко – на сотнях підприємств працювали понад 100 тисяч українців.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>